

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Censibus. Consilium CCCCXCVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

solutionem; quam reali etiam solutione postea comprobantur; licet nunc captatâ occasione ex obliquitate aliqua, quam invehit temporis antiquitas, & successionum multiplicatio, parum sincere fide quarant subterfugia ad fraudandum pauperes communitatis, in quorum elemosinam erogari solet hic redditus. Concludo itaque Reos secundum conclusionem per Actores in hac causa propositam condemnandos esse.

De Censibus.

S V M M A R I V M.

Redditus annuus legatus an sit perpetuus.

1. *Consignatio facta sine oblatione non liberat debitorem.*
2. *Redditus annuus legatus an censendus sit perpetuus an redimibilis.*
3. *Redditus ex fundo legatus, an habeat fundum hypothecatum.*

CONSILIVM CCCCXCVIII.

V N I C A solutionis exceptione conantur se juvare Georgius Pastels & ejus consortes Rei contra Magistros mensa S. Spiritus in Tiel Actores; per hoc, quod depositâ & obligatâ forte redditus unius modii siliginis in hac causa petiti, liberati fuerint ex die depositionis, velut extincto redditu & praefisso ulteriore illius cursu, l. *Acceptam C. De usur. l. Obligatione C. De solut.* Verum non videtur nobis inde periclitari dictorum Actorum intentio.

Nam in primis de allegatâ depositione & nantizatione satis non constat: testes enim, qui de eâ depofuerunt, non conveniunt; sed ex loco & tempore sunt singulares. Deinde ut plenè probata esset depositio, non tamen probata etiam reperitur, sed nec allegata obligatio ipsius sortis, quod fuerit Magistris mensa facta. Neque enim sola consignatio seu nantizatio sufficit, nisi praecedat oblatio creditoris facta, d. l. *Acceptam, d. l. Obligatione, l. Si debitor offerret & ibi Gloss. D. De solut.* Usque adeo ut si creditor absens fuerit, nec ejus copiam habere possit debitor, non possit initium tacere à depositione, sed debeat ad minimum acire iudicem, & ibi protestari, quod paratus sit solvere, l. *Sicreditrici C. De usur. l. ult. De lege commissi.* & si ad manum quoque non sit ipse Iudex, oporteat debitorem protestationem facere in praesentia honestarum personarum, adhibito Notario, *Cass. ren. in d. l. Acceptam nu. 13. late Tiraque. De retrac. §. 9. in fine Gloss. 3. nu. 5. & seq.* Neque enim insinuatio seu intimatio facta depositionis & consignationis emendat vitium contractum ex omiffa oblatione; quia ad depositionem & consignationem deveniri non potest, nisi demùm recitante creditore recipere, cum nulla intelligatur recusatio ejus, cui nulla facta est oblatio, d. l. *Acceptam, lason cons. 216. Gabriel & fratres vol. 2. Tiraque. d. gloss. 3. nu. 6.* Unde consequitur, per hanc depositionem & consignationem non potuisse fisci cursum hujus redditus, quin rectè debeatur, & peti potuerit, non tantum pro termino pro quo in hac causa specialiter petitus est, nempe pro anno 1567. sed etiam pro sequentibus, ad quos quoque accomodata est Actorum conclusio, quâ petiverunt Reos condemnari.

Conf. Wamel. Tom. II.

nari quoque ad continuationem solutionis ejusdem redditus in futurum: sic quod Rei condemnari debeant ad solutionem ejusdem redditus pro omnibus etiam annis dictum sexagesimum septimum sequentibus.

Sed etsi in depositione & nantizatione nullus esset defectus, nihilominus fundata esset hæc Reorum sive exceptio, sive allegatio: id id, quod hic redditus dequitati & redemptioni non sit subiectus, sed irredimibilis: idcirco quod constat de ejus prima origine, quæ causam perpetuam habet; & neque ex juris communis ratione, neque ex aliqua consuetudine (qualis nulla in actis probata invenitur) à facultate redimendi, seu luendi pendeat: idcirco scilicet quia per testamentum Catharinae W. creatus, & dicta mensa legatus est hic redditus unius modii siliginis, constituto illo si per sua domo, domistadio, cum suis attinentiis, qui inde perpetuam & irredimibilem habet conditionem. Etsi enim intereum dubitetur, an vitalis, an perpetuus sit redditus, qui alicui annuè seu in singulos annos legatur, l. *in singulos De annuis legat. nulla tamen dubitatio est, quin perpetuus & irredimibilis sit, qui Ecclesiae, collegio, aut alicui simili corpori Ecclesiastico, qualis est mensa S. Spiritus, vel donatur, vel legatur: ut de hac re extant elegantia Scevola, l. Anna §. Attoria eod. tit. & Mouchlini, l. Ann. am. eod. responsa.* Unde etiam est, quod Reorum Advocatus intuens juris communis ea in parte contrariam decisionem, confugerit ad beneficium consuetudinis Lovanienfis, & ejus districtus; quod omnis redditus etiam Ecclesiae, vel pia causa competens, sit redimibilis & dequitatus, nisi extent litera constitutionis, ex quibus pateat esse irredimibilem. Caterum hæc sic allegata consuetudo per Actores expressè negata, per Reos nullo genere probationis probata est; idcirco ejus hæc in re contra apertam juris communis dispositionem, nulla est habenda ratio, c. 1. *De consuet. lib. 6.* & nuda allegatio notoria, quod negatur, sufficere non potest, quoties pro notorio non est aliqua praesumptio, *Doct. in l. 2. C. De procurat. Am. de Burgo in tract. De notorio art. 2. nu. 5.* ut in proposito non est, ubi jus commune contrariam rationem & dispositionem habet. Cum alioqui condicio recipienditatis, vel irredimibilitatis in dubio propriè non cadat, nisi in rebus pecuniæ constitutis; non etiam per legatum, donationem, aut alium similem commutativum aliquem contractum. Vti etiam nova constitutio Philippi Secundi Regis Hispaniarum de revocatione instrumentorum recitum eam, non subicit reductioni, sed ab ea apertè excipit redditus testamento legatos.

Quæ omnia facilius recipienda sunt in redditu hoc in piam causam, hoc est pro pauperibus, & pro anniversario relicto; ut ejus finis perpetuus est, ipse quoque perpetuus sit, in maxima securitate & firmitate, quæ est in irredimibilitate: maxime cum redditus annuus in piam causam relictus super aliquo fundo non tantum demonstrationem, unde solvi possit continetur, sed etiam indicat hypothecam ad hoc, ut quemcumque fundi possessorem sequatur, l. 2. *De annuis legat. & ibi Bart. Lud. Rom. singul. 435. Quæritur an testator, Tiraque. de privi.*

privil. pie causa privileg. 63. multo magis perpetuitatem, d. l. Annian, d. §. Anna. Quibus omnibus attentis existimo Venerabilis Domini Officialis officium esse ut secundum conclusionem Actorum per omnia sententiam ferat.

De Censibus.

S V M M A R I V M.

Reditus privata pactione constitutus.

1. Reditus annuus pecuniā licetē emi potest.
2. Confessio in scriptura habet praesumptionem veri.
3. 10. Reditus annuus etiam per privatam scripturam seu pactionem constitui potest.
4. Emptio sine instrumentis fieri potest.
5. Hypotheca sine principali obligatione constitui nequit.
6. Reditus statim currit à die emptionis.
7. Reditus pecuniarius quando sit licitus.
8. Reditus sicut usurarum cursus, non cessat nisi totā sorte restituta.
9. Actio pro redditu annuo certa est.

CONSILIUM CCCCXCIX.

CLARA & liquida est syngrapha, ex qua M. Ioannes G. ut executor testamenti quondam D. Henrici Dens adversus Dominicellum Gysbertum Heem Reum agit; * continens iustam & apertam causam debendi ex numeratione pecuniarum, & ex emptione annui redditus denario decimo sexto, cum facultate redimentii, Salicet, in Authent. Ad hac in fine C. De usur. Nam et si olim aliqua fuerit controversia, nūm licetē pecuniā annuus redditus possit emi; propter vicinitatem & affinitatem, quam habere videtur cum usuris, Cas. res. consil. 289. Praesens dubium vol. 1. nunc tamen post constitutiones Martini Quinti, & Calixti Tertiū Papae, c. 1. & 2. tit. De empt. in extravag. communib. nulla potest esse amplius dubitatio, quin omni iure valeat, ac licitus sit, Did. Covar. Varar. resol. lib. 3. cap. 7. modo constituitur iusto pretio, statuti locorum seu Principum edictis permisso, Car. Molin. De contract. usur. quest. 5. nn. 124. Et quamvis huic syngraphae obiciatur pro parte dicti Rei exceptio non numeratae pecuniae; quasi scilicet numerati sint tantum trecenti & octuaginta floreni, cum syngrapha loquatur de quadringentis; nihil tamen illa curanda est:

2. * quia confessio Rei in dicta syngrapha praesumptionem veri habet, l. Generaliter C. de non numer. pecun. & querela de non numerata pecunia post lapsum biennii amplius proponi non potest, l. In contractib. in princ. C. eod. tit. nisi debitor velit probare per legitima documenta non esse numeratam; Angel. Inst. de litter. oblig. Doct. in d. l. In contractib. sic ut iuramento per Reum oblato locus minimē faciendus sit; nunc praefertim mortuo D. Henrico, qui si superstes esset, de veritate rei clariū loqui posset. Ita ut planē improbabilis, & à specio honesti aliena sit oblatio Rei, quā praefatos 380. florenos pluribus pensionibus restituere offert; & dictos viginti florenos pauperibus sibi notis distribuere: de alieno enim nemo debet elemosynam facere, can. Non est putanda 1. q. 1. & particularem solutionem nemo invitatus recipere cogitur, l. Tutor §. Lucius de usur. l. Iulianus §. offerri de acc. empti. Relinquitur ergo, nullum esse scrupulum, quin

Reus verē ex sua syngrapha obligatus sit ad solutionem, ac praestationem redditus viginti quinque florenorum, & illius recognitionem atque assignationem, secundum formulam in dicta syngrapha contentam: nisi malit totam sortem unicā solutione restituere; sic enim evitare poterit recognitionis & assignandae hypothecae necessitatem. Sed manet difficultas in rebus cessis ab anno quinquagesimo quinto usque ad annum sexagesimum quartum, quos Reus videtur velle omnino effugere; dum negat se in illis tēeri, & requirit, ut Actor, quoad illos suam intentionem fundet. * Quod sanē non admodum difficile est: nam ex dicta syngrapha satis liquido constat, iam tunc huiusmodi redditum fuisse per Reum D. Henrico numeranti dictos quadringentos florenos, venditum, atque sic constitutum praescripto termino, seu die, quo singulis annis solvi deberet. Quamvis enim vulgō pro certiore probatione, ac faciliore & promptiore executione atque executione huiusmodi reddituum venditio, & constitutio fiat coram Magistratu publico, seu coram Scabinis: nihil tamen vetat, quin perinde efficaciter, & cum pari obligatione constitui, & permitti possint privatim, vel interposito notariāli instrumento, aut privata seu domestica cautione, repromissione aut syngrapha: quia nullo iure cautum invenitur, quod coram Magistratu constitui debeant hi annui redditus; sed in approbatione huiusmodi contractus, juris dispositio, d. c. 1. & 2. relinquit rem communi rationi, & modo obligandi. * Iam verō constat emptionem, cuiuscumque rei, alioquin etē omnes contractus etiam sine instrumentis, l. Cum instrumentis C. De fide instrum. l. Cum res C. De probat. & sine Magistratu ac Iudice, l. Sine apud acta C. De transact. fieri posse; imō etiam sine testibus, d. l. Cum instrumentis, d. l. Sine apud acta. Huiusmodi enim cautionum usus ad substantiam rei non est necessarius; sed tantum pertinent ad probationem, quae quibuscumque rationibus iure probatis fieri potest: sic ut in proposito casu sufficiat constare, hanc syngrapham continere confessionem numerati pretii, & implicitam promissionem solvendi reatus.

Nec ad rem facit, quod in ea syngrapha non legatur formalis redditus venditio seu promissio, sed tantum promissio de assignando coram Magistratu; quasi aliud sit venditio redditus, aliud promissio de vendendo: nam promissio de assignando, respicit hypothecam tantum, ut redditus scilicet iam venditus, constitutus, & promissus, accessione hypothecae tutiore loco sit: cuius assignatio, & hypothecae constitutio ex moribus & consuetudine realitatem atque efficaciam juris minimē inducit ex privata pactione, ac conventionē; sed opus est legis actionibus seu operis, interposito Magistratu, sub cuius territorio, & jurisdictione bona hypothecanda sita sunt. Et haec est causa, cur conventionem sit de assignando, hoc est hypothecando hoc redditu coram Scabinis, non item de constitutione eodem coram aliquo Magistratu; quia id privata conventionē sine Magistratu fieri potest, d. l. Sine apud acta; ex qua promissione constitutione & assignandae hypothecae, evidenter colligitur necessaria antecedentia constitui ac promissi